

L'obra per extreure els fangs contaminats del pantà de Flix ja ha pogut netejar del riu la gran massa de residus radioactius

Lliure de radioactivitat

ESTEVE GIRALT
Flix

Azahara Peralta, directora de l'obra de descontaminació del pantà de Flix (Ribera d'Ebre), resumeix amb els plànols penjats al seu despatx l'estat de les tasques de neteja dels residus tòxics i radioactius abocats durant dècades per la fàbrica d'Ercros, abans Erkimia, al riu. El desafiament d'extreure del fons de l'Ebre més d'un milió de tones de llots contaminats, projecte sense precedents al món, s'ha superat fins ara amb nota. La gran massa de fangs (190.000 m³) afectada per radionúclids, com el nociu urani-238, ja és fora del riu.

Sense incidents ni cap alarma per contaminació al riu, tampoc quan el cabal va superar els 1.400 m³ per segon, 14 mesos després que es comencés l'extracció s'ha tret del pantà més del 40% de tot el material contaminant. "L'objectiu és equiparar el riu a com estava abans de

Més del 40% dels fangs tòxics s'han extret del riu; la neteja acabarà el desembre del 2015

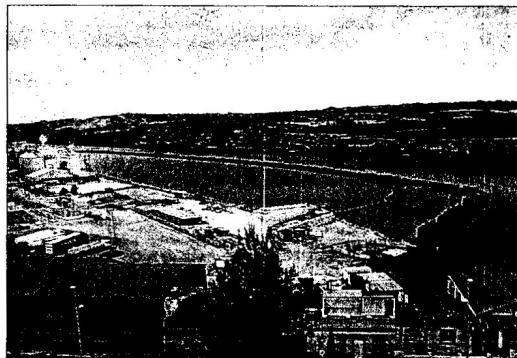
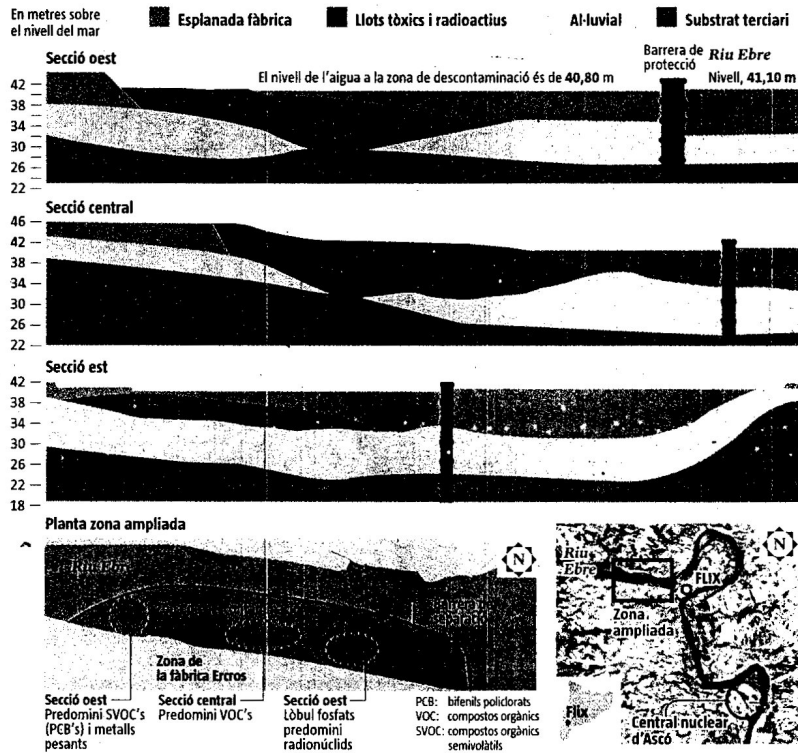
l'arribada d'Ercros, fa més d'un segle", destaca Peralta.

Els abocaments extrets es tracten a la planta de descontaminació construïda a la vora del riu i durant la matinada es traslladen en camions a un abocador especial, als afores de Flix. La maquinària de neteja del pantà funciona 24 hores al dia, de dilluns a divendres, amb 130 treballadors; diàriament es treuen del riu 2.000 tones de fang.

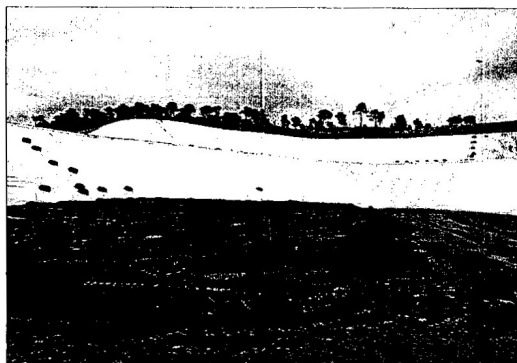
Malgrat que els experts van preveure que entre un 15% i un 20% dels llots s'haurien de descontaminar, la pràctica ha demostrat que hi ha una mica menys de contaminació. "Estem per sota, entre l'11% i el 13%", explica Peralta. Amb més de la meitat dels fangs tòxics sota l'aigua, el projecte presenta encara diversos desafiaments. El més notable, extreure i tractar els fangs doblement contaminats, amb metalls pesants com el mercuri i organoclorats volàtils i semivolàtils.

El riu Ebre, al seu pas per Flix, estarà net el desembre del 2015, quan es preveu que hauran acabat les obres d'extracció, s'hauran dipositat els fangs tractats a l'abocador i desmantellat les instal·lacions muntades als terrenys cedits per Ercros per fer viable la descontaminació. Les anàlisis que es fan diàriament fora de la zona de descontaminació, aïllada del riu amb una doble barrera de contenció, han revelat que ja s'ha reduït la

Els 1,2 milions de tones de fangs contaminats omplirien el Camp Nou fins a les graderies

XAVI JURIO

XAVI JURIO

contaminació de l'Ebre, cosa que posa en evidència que abans, amb les grans avingudes d'aigua, una part dels residus ja s'arrossegava riu avall.

Abans de posar-se en marxa les obres d'extracció, l'empresa estatal Acuamed, a qui el Govern espanyol va encarregar el projecte de descontaminació, va fer infinitat d'assajos, proves i anàlisis. Els tècnics van ser extremament cautelosos per l'elevat risc potencial que suposava moure del fons de l'Ebre més d'un milió de tones de llots contaminats. "El volum és impressionant", constata Peralta.

Tot i que ara costa de recordar, el Govern central va arribar a estudiar molt seriosament la possibilitat de no extreure els abocaments i limitar-se a protegir la zona contaminada per evitar-ne la dispersió pel riu; es temia especialment llavors per les conseqüències d'un eventual episodi de contaminació que hauria afectat una població de més de mig milió d'habitants, a l'Ebre i Tarragona, a més de les zones de reg del tram final del riu, inclòs el delta de l'Ebre. ●

A dalt. La zona contaminada s'ha aïllat del riu amb una barrera

A sota. Els llots tòxics es tracten i dipositen en un abocador, a Flix